

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

ASTEA MOLDOVEI

PUBLICAȚIE
EDITATĂ
DE MINISTERUL
APĂRĂRII
AL REPUBLICII
MOLDOVA

Nr. 8 (702)
2023

La mulți ani,
**ARMATA
NAȚIONALĂ!**

CUPRINS

■ ANIVERSARE

5

EDITORIAL

Finele lunii august, începutul lunii septembrie este o perioadă marcantă pentru țara noastră. În ultimele zile ale verii marcăm Ziua independenței și Ziua Limbii noastre cea română. Chiar dacă calea spre definirea noastră ca neam și țară a fost una deloc ușoară, totuși eforturile nu au fost zadarnice.

■ VIAȚA MILITARĂ

6

DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ - SECRETUL UNEI CARIERE DE SUCCES

Instruirea permanentă este esențială pentru o carieră de succes, indiferent de domeniul în care activăm. Pentru o dezvoltare continuă, angajații structurii de apărare beneficiază de studii la cele mai prestigioase instituții de învățământ cu profil militar din lume.

12

O NOUĂ EXPERIENȚĂ PENTRU STUDENȚII MILITARI

Peste 300 de studenți militari din România, Republica Moldova, dar și din alte șapte state au participat în luna iulie, curent, la două module de instruire, organizate în taberele specializate din județul Sibiu.

16

DORNICI DE A ÎMBRĂCA ȚINUTA MILITARĂ

17

VIITORII OFIȚERI DESFĂȘOARĂ STAGII PRACTICE

Studenții anului II ai Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” (AMFA) au desfășurat în perioada 25 iulie - 25 august curent, stagiul de practică la centrele militare de instruire din garnizoanele Bălți, Cahul și Chișinău.

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Vladislav BACIU,
tel. 022-252-252

locțiitor-șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Sergiu LECA

Echipe redactională:

sergent clasa I Vitali IOVU

Teodor IOVU
Steluța MOSCALCIUC
Kateryna RUSSU
Liuba VICOL
Ion VULPE

oasteamoldovei@army.md
tel.: 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

locotenent major Ludmila SOLOMON
locotenent major Mihail ȘAMBRA
locotenent Andrei GHERVAS
tel. 022-252-019

■ ALMA MATER MILITAR

8

REVENIȚI PENTRU A-ȘI URMA VISUL

Unii oameni se nasc cu o pasiune pentru o anumită profesie, iar de-a lungul anilor nu fac decât să-și urmeze treptat visul. Este și cazul locotenenților Andreea Brumă și Octavian Țurcanu, doi tineri care au moștenit acest frumos sentiment de la părinți - militari de carieră, iar în vara acestui an au absolvit cu succes instituții cu profil militar superior din România.

■ ARMATA ȘI SOCIETATEA

18

ARMATA ÎN SUPORTUL SOCIETĂȚII

21

„CUPA MEMORIEI - 1992”

La data de 23 iulie, curent a avut loc primul turneu la minifotbal între veteranii structurilor de forță.

22

AUGUST PATRIOTIC

O metaforă de Gustar îmi permite să afirm că muzeele sunt printre alimentele de bază ce influențează sănătatea convingerilor și valorilor noastre identitare. Obiectele istorice condimentate cu povestirile ghizilor, consumate regulat, le oferă imunitatea necesară în lupta împotriva virusilor informaționali.

■ VARA CU CHITARA

24

GÂNDURI ȘI SIMȚURI COMPARATIVE

Cel de-al treilea protagonist al rubricii estivale 2023, locotenent-colonel Sergiu Grumeza, comandant de batalion, Brigada 1 Infanterie Motorizată.

Sectia rețele socializare:

locotenent major Gheorghe GURĂU
locotenent major Irina ȚURCAN
locotenent Igor ROȘCOVAN
tel. 022-252-021

Materialele publicate de „OASTEĂ MOLDOVEI” reflectă opinia autorilor care s-ar putea să nu exprime poziția redacției. Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI” trebuie să conțină trimeritele la sursă.

„Oastea Moldovei” (Revistă)-
ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară
or. Chișinău,
șoseaua Hîncești, 84

Tipar SRL “Foxytrot”,
Adresa: mun. Chișinău, str. Florilor, 1
Tel.: (373-22) 49-39-36
e-mail: foxytrotmd@gmail.com,
www.tipografia.md

Editorial

---

*F*inele lunii august, începutul lunii septembrie este o perioadă marcantă pentru țara noastră. În ultimele zile ale verii marcăm Ziua Independenței și Ziua Limbii noastre cea română. Chiar dacă calea spre definierea noastră ca neam și țară a fost una deloc ușoară, totuși eforturile nu au fost zadarnice. Acum, peste ani, toate acestea ar putea să ne pară lucruri simple, dar atunci când se destrăma fostul imperiu au existat riscuri enorme. Rezultatul obținut a fost posibil numai grație implicării unor înaintași și patrioți, numele cărora vor rămâne în istorie pentru generațiile viitoare.

Și chiar dacă mișcarea de eliberare națională n-a fost una sângeroasă, ulterior forțele secesioniste, dornice de a păstra trecutul au demarat o serie de contramăsuri pentru a submina suveranitatea, integritatea și independența tânărului stat – Republica Moldova. Acțiunile destabilizatoare au culminat cu un conflict armat în raioanele de est ale țării, iar ulterior cu un conflict înghețat, care ne mai amintește și astăzi despre trecut.

La câteva zile diferență de aceste două date se sărbătorește Ziua Armatei Naționale. În societatea civilă părerile oamenilor sunt împărțite, unii fiind chiar împotriva ca țara noastră să aibă o armată. Indiferent de opi-

niile personale vizavi de necesitatea Armatei Naționale, structura națională de apărare a fost alături de societatea civilă la lichidarea consecințelor calamităților naturale, au venit în ajutor administrației publice centrale sau locale, dar s-au impus și ca garant al suveranității, integrității și independenței țării. Pe plan extern Armata Națională a tins să promoveze țara noastră nu doar ca consumator, dar și ca furnizor de securitate. Respectiv, militarii Armatei Naționale au fost prezenți în diferite misiuni de menținere a păcii sub egida ONU sau OSCE.

Astăzi, la peste trei decenii de independență și când în țara vecină se duce un război ce are drept obiectiv restabilirea defunctului imperiu sovietic, iar militarii plătesc cu prețul propriei vieți pentru a apăra independența țării lor, înțelegem mai bine ca niciodată ce înseamnă cuvântul „pace”.

La fel ca și în ceilalți ani, militarii participă la ceremoniile oficiale cu ocazia sărbătorilor naționale, amintind o dată în plus că Armata Națională există, este alături de cetățenii acestei țări, dar este și garant al valorilor promovate de entitatea statală.

La mulți ani, Republica Moldova!

La mulți ani, Armata Națională!

DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ - SECRETUL UNEI CARIERE DE SUCCES

- Instruirea permanentă este esențială pentru o carieră de succes, indiferent de domeniul în care activăm. Pentru o dezvoltare continuă, angajații structurii de apărare beneficiază de studii la cele mai prestigioase instituții de învățământ cu profil militar din lume.

Este și cazul locotenent-colonelului Veaceslav Balan, care a avut oportunitatea să studieze la Academia Militară a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (UK). „Recent m-am întors de la studii din Marea Britanie, unde am finalizat cu brio Cursul Avansat de Comandă și Stat Major (ACSC). Pentru mine a fost ceva inedit”. Ofițerul ne-a vorbit cu entuziasm despre cum s-au desfășurat studiile, dar și despre experiența acumulată: „Acest curs constă în cultivarea măiestriei profesionale în toate domeniile (terestru, aerian, maritim, cibernetic și spațial), în generarea avantajului intelectual esențial pentru a atinge succesul dorit în operațiunile militare, dar și pentru a asigura o conducere eficientă a trupelor la nivel operațional”.

Potrivit ofițerului, scopul instruirii a fost de a pregăti participanții pentru următorul nivel. „Cursul a fost divizat în trei module, care s-au finalizat cu diferite exerciții regionale. Primul modul s-a bazat pe înțelegerea securității internaționale, aici mă refer la proceduri, politici, strategii și alerte și s-a finalizat cu un exercițiu regional în Polonia. Al doilea modul prevedea familiarizarea cu procedurile desfășurate de UK în industria militară, funcționare și gestionarea acestora de către conducerea armatei. Modulul trei s-a bazat pe aplicarea instrumentelor militare, ulterior am avut oportunitatea să particip la exercițiul Regional de Securitate în Arabia Saudită. Fiind la studii am înțeles cum funcționează nivelul operațional și cel strategic”.

În aceiași ordine de idei, sursa a subliniat că la final participanții au avut o vizită de familiarizare în Normandie, Franța.

Pentru locotenent-colonelul Balan acest curs a reprezentat o etapă importantă din cariera sa, ce i-a oferit posibilitatea să studieze alături de profesioniști militari într-un mediu deschis, interesant și concentrat intelectual. Potrivit ofițerului la cursul desfășurat în perioada mai 2022 - iulie 2023 au participat aproximativ 300 de ofițeri și cadre civile dintre care 100 de militari din mediul internațional din 53 de țări. „Cursul s-a bazat pe interacțiunea a mai multor națiuni și este în strânsă conlucrare cu King's College London. Țin să menționez că în paralel am participat la programul de Mas-

terat în studii de apărare, organizat de King's College London. Pentru studenții militari programul de master, conform procedurilor, este comasat într-un an”. Totodată, domnul locotenent-colonel le sugerează ofițerilor Armatei Naționale să se înscrie la acest curs, în vederea obținerii unor competențe suplimentare și aprofundării cunoștințelor profesionale.

În opinia locotenent-colonelului Balan cariera militară nu presupune doar instruire și participare la diferite exerciții. Pe lângă toate acestea meseria de apărător al Patriei implică devotament, pasiune, sacrificiu și nu în ultimul

Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”. Inițial am activat în unitatea militară de la Ungheni, ca tânăr locotenent, după care am fost detașat în Batalionul Destinație Specială „Fulger”, unde am activat mai bine de 14 ani”. În aceeași ordine de idei, sursa a menționat că: „De-a lungul activității am participat la diferite cursuri și module de instruire în

România, dar și în Statele Unite ale Americii, printre acestea regăsindu-se cursul avansat comunicații și informatică, cursul pliere a parașutelor tip aripă, cursul de calificare parașutări cu cord, cursul calificare forțe speciale în SUA, cursul de combaterea a terorismului și altele. La fel, am participat și în misiunea de menținere a păcii în Kosovo îndeplinind funcția de comandant contingent KFOR-9 în perioada 12.06.2018 - 13.12.2018”, a declarat locotenent-colonelul Balan.

rând dorința de a-ți consolida capacitățile. „Perfecționarea este un proces important și necesar în a dobândi cunoștințe, dar și pentru a obține încredere în sine și a atinge apogeul. Pentru a ajunge la desăvârșire este necesar să te perfecționezi în mod constant”. Dincolo de această instruire, pe durata activității, ofițerul a beneficiat și de oportunități, care i-au permis să obțină performanțe și să avanseze de-a lungul anilor. Acesta și-a început activitatea ca locotenent, în 2004, în Batalionul Artilerie „Prut” pe atunci Brigada Artilerie „Prut”, la funcția de comandant pluton, unitate în care a îndeplinit serviciul militar prin contract timp de trei ani. „În Armata Națională activez din anul 2001. Mi-am început cariera fiind student la Colegiul Militar, actualmente

Întrebat despre viitor, ofițerul ne-a mărturisit că va continua să exercite serviciul militar prin contract, și ori de câte ori va avea posibilitate să își consolideze capacitățile și potențialul o va face, întrucât ne spune el „mereu este loc de mai bine”. Totodată, militarul a venit cu un îndemn către viitorii apărători ai țării: „În încheiere, doresc să îndemn tinerii să vină în Armata Națională și să îndeplinească serviciul militar fie în termen, fie prin contract, întrucât este obligațiunea și responsabilitatea fiecărui cetățean față de Patria mamă. Armata este o școală a maturității și a bărbăției prin care trebuie să treacă toți cei apți”, a punctat ofițerul.

De menționat că pe durata activității militarii moldoveni au oportunitatea de a participa la cursuri de specialitate organizate peste hotare în țări precum: Statele Unite ale Americii, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, România, Estonia, Lituania, Republica Elenă, Germania, Italia și altele.

Locotenent major Irina ȚURCAN

REVENIȚI PENTRU A-ȘI URMA VISUL

- Unii oameni se nasc cu o pasiune pentru o anumită profesie, iar de-a lungul anilor nu fac decât să-și urmeze treptat visul. Este și cazul locotenenților Andreea Brumă și Octavian Țurcanu, doi tineri care au moștenit acest frumos sentiment de la părinți - militari de carieră, iar în vara acestui an au absolvit cu succes instituții cu profil militar superior din România. Deși recunosc că nu le-a fost ușor, ofițerii spun cu fermitate că ar merge, fără regrete, din nou pe același drum.

Pe Andreea Brumă, absolventă a Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București, România, am cunoscut-o acum trei ani, în timpul realizării unui interviu pentru fosta emisiune radiofonică militară „Scutul Patriei”, difuzată la postul public de radio. „Andreea a unit pasiunea și perseverența cu dorința de a fi admisă la o instituție de învățământ militar, considerând că anume acolo va găsi mediul propice pentru a ajunge un ofițer de seamă al Armatei Naționale”, notam într-un alineat al subiectului de atunci. Și într-adevăr, a demonstrat că a avut toate pârghiile necesare care i-au favorizat evoluția, pas cu pas, în cariera militară. Tânăra a finalizat Facultatea de comandă și stat major, specialitatea Logistică, domeniul - Științe militare, informații și ordine publică, promovând examenul de licență cu media 9,70. „Deși nu ținisem nicio instituție de profil, eram sigură că voi merge să-mi fac studiile militare în afara hotarelor Republicii Moldova. Am știut că armata mi se potrivește cel mai bine, iar tatăl, o persoană puternică cu haină de ofițer, este cel care m-a susținut și îndrumat ca visul să-mi devină realitate. Sunt nespus de mândră că îl am alături cu cele mai bune povețe părintești”, ne spune Andreea.

Ofițerul susține că anii studenției au fost o perioadă specială în care s-a redescoperit și și-a modelat viitorul. Aceștia au venit la pachet cu diverse evenimente, amprenta cărora îi va rămâne pe mult timp în memorie: „Timpul s-a scurs foarte repede. Parcă mai ieri porneam spre București învăluită de un amalgam de emoții, iar astăzi sunt deja ofițer al Armatei Naționale cu acte în regulă. Studiile la Universitatea Națională de Apărare nu sunt dintre cele mai ușoare, de fapt cum nici la noi nu sunt. Ne-am instruit în poligoane indiferent de condițiile meteorologice, am desfășurat activități ce ne-au epuizat atât fizic, cât și psihic, ne-am depășit limitele și nu ne-am lăsat învinși de provocări care, evident, sunt o parte indispensabilă a serviciului militar. Am trăit și zile când încheiam orele de instruire la 20:00, era foarte obositor. Și totuși... e o experiență pe care aș mai repeta-o”.

Ajunsă într-un mediu străin, la sute de kilometri de casă, Andreea spune că „Prima săptămână mi-a fost foarte greu... Eram unica studentă din Republica Moldova admisă la Universitatea Națională de Apărare „Carol I”. Mă gândeam la faptul cum voi fi primită de colegi, de profesori, de mediul de aici, dar în timp am înțeles că în zădar mi-am făcut griji. Colectivul profesoral ne apreciază după merit, indiferent de unde venim. Nu m-am simțit deloc marginalizată, ba, dimpotrivă, am beneficiat de aceleași privilegii ca și studenții români”.

Oastea Moldovei

În primii doi ani de studii, pandemia i-a ținut mai mult încazarmați, pentru a nu se expune riscului de infectare, spune tânăra, însă aceasta nu i-a scutit de orele de instruire, organizate conform programului: „Virusul ne-a privat și de posibilitatea de a vizita locurile pitorești și obiectivele de importanță națională din România. Timpul liber îl petreceam pe teritoriul instituției, evitând contactul cu lumea exterioară. Doar în vacanțe puteam părăsi unitatea. Excursii în România... nu, excursii la poligoane... da. În anul I am avut o tabără de vară organizată în baza militară de la Cincu, unde am deprins tehnici de supraviețuire, iar în cele de la Coadă Izvorului și Domnești, ne-am antrenat la mânăuirea armamentului din dotarea armatei române. În ultimul an, odată cu renunțarea la restricțiile impuse de COVID-19, am beneficiat de permisiile datorită cărora puteam părăsi unitatea pentru anumite ore. Mergeam împreună cu prietenii să jucăm volei, fiind una dintre puținele posibilități de recreere pe care o aplicam”.

Aflându-se în capitala română, Andreea spune că cel mai mult i-a lipsit prezența fizică a familiei și persoanelor dragi,

chiar dacă în comunicare i-au fost mereu alături: „Deși eram înconjurată de oameni bravi, oamenii care m-au primit călduros, familia e de neînlocuit. Acolo te simți singură și uneori când întâmpini dificultăți, care evident te călesc, ești nevoită să te descurci de sine stătător. Simți că dorul te macină atât de tare, dar trebuie să insiști și să pășești ferm pe drumul ales”.

Pe 28 iulie, purtând uniforma de paradă a Armatei Naționale, tânăra a intrat în posesia epoleților mult râvnii și a diplomei de licență, obținută după trei ani de muncă asiduă și dăruire de sine. Plină de emoții, dânsa a mărturisit că în această zi importantă membrii familiei au onorat-o cu prezența, fapt pentru care le este nespus de recunoscătoare: „Într-o zi de vineri, extrem de călduroasă, am ținut în mâini rodul muncii mele, iar acest moment unic din viața mea, l-am putut trăi alături de ele, cele mai scumpe ființe de pe pământ”.

După absolvire locotenentul Andreea Brumă a fost repartizată pentru îndeplinirea serviciului militar în Batalionul 22 Menținere a Păcii, însă pentru o perioadă de șase luni, ofițerul va trece un curs de bază în logistică, organizat în orașul Chitila, România.

„Milităria nu-i o meserie, e o pasiune... o vocație”

Locotenentul Octavian Țurcanu, absolvent al Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov, la finele lunii iulie a fost repartizat pentru a-și îndeplini serviciul militar în Regimentul de Aviație „Decebal” din Mărculești. În vara lui 2020, la recomandarea tatălui său, Octavian a făcut primii pași spre o carieră militară. Revenit în Patrie, ofițerul mi-a împărtășit despre pasiunea sa față de aparatele de zbor și dorința de a le manevra: *„De mic copil mi-au plăcut avioanele. Eram, pur și simplu, fascinat de ele. Trăiam cu gândul la momentele când le voi stăpâni, iar statul român mi-a îndeplinit acest vis. În fiecare an de studii, aveam și o lună de practică, așteptată cu multă nerăbdare. Anume în acea perioadă, urcând la manșă, aplicam teoria însușită în băncile instituției de învățământ. Însumat am reușit să adun 60 de ore de zbor, atât în dubla comandă, cât și în simplă comandă. Primul zbor, chiar dacă fusese mai mult de acomodare, s-a lăsat cu amintiri de neuitat. Emoțiile au fost mari, dar le-am dirijat constructiv. De fapt, nu mai zburasem niciodată până atunci și, evident, nu aș fi putut trece insensibil peste acest moment”.*

Tânărul ofițer consideră că piloții trebuie să aibă psihicul de o anumită factură, această profesie nefiind pentru oricine: *„Mulți în copilărie visează să devină aviatori, însă, pe lângă o dorință arzătoare, acest lucru necesită și înclinații înnăscute. Activând în domeniu, pilotul este responsabil nu doar de viața sa, ci și pentru viața tuturor celor aflați la bord. El trebuie să cunoască perfect principiile de funcționare ale mașinii sale”.*

Chiar dacă s-a aflat printre străini, militarul spune că s-a bucurat de susținerea camarazilor și a superiorilor, fapt care l-a ajutat să depășească mai ușor provocările domeniului ales: *„Adaptarea la regimul riguros din academia română a trecut surprinzător de ușor. Colegii m-au primit foarte bine și au fost receptivi de fiecare dată când le-am solicitat un ajutor. Datorită sprijinului lor nu m-am simțit străin. M-am bazat mereu pe ideea că nu contează unde te afli, dar pe cine ai alături”.*

România este o țară foarte frumoasă, cu o mulțime de locuri minunate, însă, din cauza aceleiași situații - pandemia de COVID-19, nu a avut posibilitatea să o descopere îndeaproape, relatează Octavian Țurcanu: *„Pentru a evita la maxim contaminarea cu virusul, în anul I și II de studii ne-am aflat mai tot timpul în incinta academiei. În orele libere practicam fotbalul, tenisul de masă și de câmp. Renunțarea la restricții*

a dat undă verde permisiilor de a părăsi teritoriul. Împreună cu echipa am organizat câteva drumeții în munți, adunând amintiri frumoase. Și totuși, fiind deja în anul III, am pus accent în mod intensiv pe pregătirea individuală. Mă așteptau examenele de stat și nu aveam vreme de pierdut”.

Prin exemplul propriu, aviatorul a îndemnat tânăra generație să opteze pentru studii militare fie în țară, fie peste hotare, pentru o *„evoluție frumoasă în carieră, experiență unică și activități pline de adrenalină”.*

„Milităria nu-i o meserie, e o pasiune... o vocație. Spre exemplu, România îți oferă multe oportunități de dezvoltare, de cunoaștere a oamenilor și locurilor noi, de descoperire a culturii, aparent aceeași, dar totuși foarte diferită. Eu am optat să fiu pilot, însă doritorii pot depune dosarul de admitere la alte specialități”, conchide locotenentul Țurcanu, specificând că pentru a intra în posesia brevetului de pilot militar, urmează să treacă un curs de specializare cu durata de 11 luni, desfășurat la Școala de Aplicație pentru Forțele Aeriene de peste Prut.

De obicei, începuturile sunt dificile, însă atâta timp cât ai un scop bine definit și te bucuri de susținere din partea celor din jur, nimic nu este imposibil, iar locotenenții Andreea Brumă și Octavian Țurcanu sunt un exemplu elocvent în acest sens.

Steluța MOSCALCIUC

O NOUĂ EXPERIENȚĂ PENTRU STUDENȚII MILITARI

■ Peste 300 de studenți militari din România, Republica Moldova, dar și din alte șapte state au participat în luna iulie, curent, la două module de instruire, organizate în taberele specializate din județul Sibiu. Cinci viitori ofițeri moldoveni au fost detașați în Daia unde au executat tehnici de cercetare a terenului, iar alții cinci au mers la Crinț să învețe procedee necesare supraviețuirii în condiții de izolare temporară în mediul montan.

Potrivit superiorului echipei, soldat clasa II Claudia-Andreea Mahu, studenții au fost aleși pe sprinceană, iar în cadrul antrenamentului au realizat diferența între ceea ce știu să facă și ceea ce pot să facă. „Cunoașterea limbii engleze, disciplina militară impecabilă, media de studii înaltă au constituit criteriile de selectare a participanților pentru ambele module. Studenții au avut oportunitatea să-și îmbogățească bagajul de cunoștințe cu informații interesante și utile. Atât cei instruiți în Daia, cât și cei în Crinț au rămas plăcut impresionați de modul de organizare a cursului. În timpul celor două săptămâni petrecute în tabere, studenții noștri au avut posibilitatea să interacționeze cu camarazii lor internaționali, să învețe și să aprofundeze tehnicile specifice programelor”, a menționat Claudia-Andreea Mahu.

Instructorii le-au oferit toate datele necesare, apoi au exersat împreună, cursanții etalându-și capacitățile de însușire și promptitudine în realizarea misiunilor formulate. În tabăra de la Crinț studenții moldoveni s-a antrenat alături de colegii lor din Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu”, Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, dar și de alți 18 viitori ofițeri de la universități de profil din Bulgaria, Canada, Georgia, Grecia, Portugalia, Polonia și SUA. Mediul străin, condițiile meteorologice instabile și

sarcinile diferite le-au dat mari bătaii de cap participanților, însă caracterul puternic, setea de cunoaștere și dorința de a deveni mai pregătiți, i-au determinat să înainteze pas cu pas, susține studentul Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, Marius Gurușciuc: „Prima zi din aventura noastră a început cu un marș forțat pe o distanță de 15 km. Poziționată pe una dintre muchiile nordice ale

munților Cindrelului, tabără de instrucție ne-a oferit condiții optime de însușire a tehnicilor de supraviețuire în teren muntos și împădurit. Experiența trăită peste Prut a fost una de nedescris. Am învățat să alegem un loc potrivit pentru amenajarea unui adăpost, să construim diferite tipuri de focuri și să realizăm capcane - lucruri pe cât de interesante, pe atât de utile. Aflându-ne în împrejurimi respective, hidratarea este esențială, iar instructorii ne-au demonstrat cum să realizăm un filtru pentru apa din surse aflate la îndemână”.

Formarea deprinderilor în condiții de izolare a fost o adevărată provocare, spune studenta Marina Agachi, reiterând în timpul discuției importanța schimbului de experiență la nivel internațional în vederea pregătirii multilaterale a ofițerului de mâine. „Aceasta este prima mea deplasare peste hotarele țării din perioada studenției. Colegii români ne-au întâmpinat călduros, fapt pentru care le suntem foarte recunoscători. După ce am primit toate instrucțiunile am urcat pe munte unde am aplicat în practică cele însușite. Pentru o noapte rămas-am cazați în adăposturile improvizate, ridicate cu multă grijă. Deși le-am izolat suficient, după părerea noastră, ploaia ne-a cam zădărnicit planurile. De fapt, ne-au ținut cu ochii deschiși nu doar aversele, dar și instructorii care au pregătit o serie de activități. Am fost atacați de „inamici”, dornici să ne deposeze de arme, însă le-am dovedit că putem ține piept ofensivei. Această instruire este una binevenită pentru fiecare dintre noi, contribuind la fundamentarea noastră ca specialiști”, a comunicat studenta Marina Agachi.

Participând la modulul „Cercetare”, studenții aflați la Daia, au fost puși în diferite situații pentru a vedea cum ripostează, dar și cât mai au de exersat. Forțarea cursului de apă a fost o altă provocare ce s-a lăsat cu greu învinsă... greu, dar nu imposibilă, spune studentul Alexandru Galatonov. „Deși unitatea militară pare desprinsă de civilizație, condițiile de cazarmă, instruire și alimentare sunt foarte bune. Fiind la specialitatea de Infanterie, o parte bună din activități îmi erau familiare, însă, întrucât militarii români acționează

după standardele NATO, am întâlnit și necunoscute. Datorită faptului că vorbim aceeași limbă, studenților moldoveni le-a fost mult mai ușor să însușească materia. Pe parcursul desfășurării modulului am executat trageri atât cu cartușe de manevră, cât și de luptă. Cele câteva zile de deplasare au fost suficiente pentru a descoperi noi oameni și de a lega prietenii cu ei”, a subliniat studentul Alexandru Galatonov.

Modulul de instruire „Supraviețuire în condiții de izolare temporară” s-a desfășurat în perioada 10-14, iar cel de „Cercetare” – 17-21 iulie curent.

Steluța MOSCALCIUC

Foto: Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu

*Dorința unui militar e ca fiecare zi
să fie în DO major*

SEPTEMBRIE

Lu		4	11	18	25
Ma		5	12	19	26
Mi		6	13	20	27
Jo		7	14	21	28
Vi	1	8	15	22	29
Sb	2	9	16	23	30
Du	3	10	17	24	

*„Chiar dacă suntem diferiți
și avem preferințe muzicale
variate, muzica ne unește și ea
ne influențează dispoziția, ne
îndeamnă la unitate. Muzica
însăși e o minune, important să
fie aleasă potrivit”.*

**Soldat clasa III
Kiril KALINKIN**

Chiar dacă unii o văd dificilă, profesia de apărător al Patriei este una nobilă. Acesta probabil ar fi și motivul pentru care militarii se bucură de admirație și respect din partea societății. În timp ce unii aleg să studieze la instituții civile, sunt tineri care țințesc spre o carieră a armelor și aleg să studieze la Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” (AMFA).

DORNICI DE A ÎMBRĂCA ȚINUTA MILITARĂ

Perioada de admitere pentru anul de studii 2023-2024 a început în luna iulie, timp în care porțile instituției de învățământ au fost larg deschise pentru tinerii care își doresc să îmbrățișeze o carieră militară în rândurile Forțelor Armate.

Potrivit reprezentantei (AMFA), locotenent major Axenia Viniciuc, unica instituție cu profil militar din țară le oferă tinerilor oportunitatea de a se dezvolta multidimensional, dar și să-și creeze o carieră de succes în Armata Națională. „Admiterea la studii s-a desfășurat în două etape, după care tinerii au urmat cursul de integrare. Acest curs face parte din activitatea de bază a studenților înmatriculați, unde ei se familiarizează cu programul zilnic, studiază elementele instrucției de front, și regulamentele militare. La finele cursului studenții au executat trageri de luptă, iar la data de 30 august au depus jurământul de credință Patriei”, a menționat locotenent major Axenia Viniciuc.

Alegerea profesiei este una dintre cele mai dificile decizii din viața fiecărui tânăr. Un militar adevărat trebuie să posede calitățile care i-ar permite să poarte cu cinste și onoare titlul de apărător al Patriei. Dragostea față de țară, cultură, istorie, tradiție și nu în ultimul rând disciplina militară și loialitatea față de popor sunt trăsături ce îi caracterizează pe cei cu epoleți.

Încercând să-i cunoaștem pe tinerii admiși la studii, am vorbit cu câțiva dintre ei. În urma discuțiilor am reușit să scoatem în evidență cele mai interesante impresii despre primele zile petrecute în cadrul academiei, dar și despre viața lor de până atunci.

Soldat clasa III Andrei Puiu ne-a destăinuit că încă din copilărie și-a dorit să îmbrățișeze profesia de militar. Tatăl său i-a insuflat de mic dragostea pentru țară și neam el fiind ofițer al Armatei Naționale. „Am fost inspirat de exemplul tatălui meu, care acum este militar în rezervă. Țin să menționez însă că alegerea de a păși pe urmele tatălui îmi aparține în totalitate. Am ales specialitatea condu-

cerea unităților de infanterie. În timpul cursului de inițiere am participat la diferite ședințe în care am studiat regulamentele militare, pregătirea tactică și instrucția focului. Totodată, am avut posibilitatea să ne ocupăm cu sportul pentru a ne menține în formă. În opinia mea, un militar adevărat trebuie să fie disciplinat și vigilent”, a specificat Andrei.

În aceeași ordine de idei, Mihaela Zabolica ne-a relatat că a optat pentru o meserie mai puțin obișnuită și anume cea a armelor din dorința de a afla lucruri noi despre domeniul militar. „Să fiu parte a academiei militare pentru mine e o onoare. Am fost atrasă de acest domeniu de mică, astfel am decis să fac acest pas. Am optat pentru specialitatea conducerea subunităților de infanterie. Venind la academie am avut scopul de a-mi dezvolta aptitudinile și de a-mi construi o carieră de succes în cadrul structurii de apărare”, ne-a spus studenta.

Un alt tânăr care a optat pentru cariera militară este Elisei Zabolica. Acesta a fost deschis spre comunicare și ne-a relatat că este unicul din familie care a ales să îmbrace ținuta militară. „După absolvirea Colegiului Tehnic Agricol din Soroca aveam obiectivele clar stabilite și am decis să aleg Academia Militară. Am optat pentru specialitatea conducerea subunităților de comunicații și informatică. Este un domeniu destul de apreciat acum și care ține legătura dintre artilerie și infanterie. În opinia mea, un militar în primul rând trebuie să fie înzestrat cu tărie de caracter pentru ca să poată să facă față tuturor provocărilor. Pe parcursul studiilor voi depune maxim efort pentru a trece cu brio peste toate obstacolele. Ziua depunerii Jurământului militar a reprezentat pentru mine o etapă nouă”, s-a arătat convins Elisei.

De menționat că durata studiilor la academie este de 3 ani, frecvența la zi, în limba de stat, iar cazarea, studiile, echipamentul și alimentarea le sunt oferite studenților gratuit.

Locotenent major Irina ȚURCAN

VIITORII OFITERI DESFĂȘOARĂ STAGII PRACTICE

Studentii anului II ai Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” (AMFA) au desfășurat în perioada 25 iulie - 25 august curent, stagiul de practică la centrele militare de instruire din garnizoanele Bălți, Cahul și Chișinău. Programul de antrenamente a inclus ședințe practice la pregătirea de luptă la diferite specialități.

După sosirea lor în unitățile militare, studenții au fost prezentați personalului superior, ulterior fiind repartizați să-și desfășoare activitatea conform specialității alese. În această perioadă, ghidați de profesioniștii stabiliți, viitorii ofițeri aplică în practică bagajul bogat de cunoștințe dobândit în cadrul unicei instituții de învățământ superior cu profil militar din țară, dar și au posibilitatea să-și perfecționeze abilitățile de conducere a subunităților.

Studenta Olga Stațier este unul dintre cei 20 de studenți care au optat pentru Brigada I Infanterie Motorizată din municipiul Bălți. Tânăra și-a motivat alegerea, precizând că la baza deciziei au stat zvonurile nefondate în raport cu unitatea în cauză: „Am dorit să cunosc realitatea... nu e așa cum se discută. De fapt, angajații de aici formează o echipă de nota zece. Este o experiență nouă pentru mine, pe cât de interesantă pe atât de neobișnuită. Pentru patru săptămâni, unitatea militară ne ține departe de casă. Suntem cazați în cazarmă, iar dis-de-diminează, începând cu 5.40 ne aflăm în acțiune. Ostașii sunt sărguincioși, ne privesc cu seriozitate. Odată ajunși, fost-am prezentați echipei unității, iar mai apoi ne-au instruit cum să acționăm în calitate de comandanți de grupă și ulterior de pluton. Acum îmi pregătesc subalternii pentru depunerea jurământului militar”.

Alături de alți colegi, studenta Ana-Maria Stanțier contribuie la formarea deprinderilor necesare militarilor în termen aflați în Brigada 2 Infanterie Motorizată din centrul țării. Deși inițial tânăra avea alte preferințe în materie de perfecționare, nu regretă faptul că a fost îndrumată către această destinație: „Sincer, am dorit să fiu detașată în Brigada „Moldova”, pentru a fi mai aproape de casă, dar... Activitățile executate în acest răstimp reprezintă pentru mine o experiență venită la momentul oportun, ajutându-mă să evoluez în domeniu. Știu ce pot, cât pot și ce mai am de învățat, atât pe plan profesional, cât și personal. În prima parte a stagiului, desfășurată în poligonul Bulboaca, împreună cu cei 17 soldați din plutonul meu, am organizat ședințe la topografia militară, apărarea nucleară, biologică și chimică, geniu și regulamentele militare”. În context, Ana-Maria a comunicat că ostașii aflați în câmp și-au antrenat abilitățile executând trageri de zi și noapte, moment foarte așteptat de subalternii săi.

În Brigada 3 Infanterie Motorizată „Dacia” din orașul Cahul, novicii deprind bazele artei militare de la Ion Căldare, și el student în anul II la AMFA. Tânărul susține că i-au fost dați în subordine 30 de soldați, iar pentru ca lucrul să meargă strună, a stabilit din start anumite condiții și limite: „Șeful de catedră m-a direcționat către unitatea din sudul țării. Nu fusesem niciodată

“

În perioada respectivă am înțeles că profesia militară nu e atât de ușoară cum pare. E dificil, dar și interesant în același timp. A trebuit să găsec limbaj comun cu fiecare dintre subordonații mei, ei fiind din toată republica, având diferite nivele de educație și cultură.

Studenta Marina AGACHI

”

pe aceste meleaguri și nu regret că mi-a oferit șansa să le descopăr. Este primul meu stagiul, în care am avut contact cu mediul de lucru, punând în practică noțiunile învățate. M-am acomodat foarte rapid cu efectivul și în termen și prin contract”. Ion spune că în primele două săptămâni, le-a predat soldaților nou-veniți ședințe la instrucția focului, iar după depunerea jurământului de credință Patriei, urmează să-i învețe, conform specialității sale, secretele comunicațiilor și informaticii militare.

Studenta Marina Agachi a optat să execute stagiul practic în Batalionul 22 Menținere a Păcii, fiind una dintre unitățile militare în care ar vrea să execute serviciul prin contract, după absolvirea academiei: „În perioada respectivă am înțeles că profesia militară nu e atât de ușoară cum pare. E dificil, dar și interesant în același timp. A trebuit să găsec limbaj comun cu fiecare dintre subordonații mei, ei fiind din toată republica, având diferite nivele de educație și cultură. Astăzi, 14 august 2023 este prima zi de poligon, noi am ajuns la Centrul de instruire de la Bulboaca. Vom avea și aici de înfruntat multe provocări, dar suntem pregătiți pentru a ne îndeplini misiunea”.

Studenții anului II pregătesc nu doar ostașii începători, dar și viitorii colegi de facultate. Andrei Ciudin, rămas să-și aplice cunoștințele în Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, afirmă că: „Sunt acomodat cu specificul vieții cazone din instituția noastră. Ba mai mult, mi-am dorit să lucrez cu tinerii care au răspuns afirmativ în favoarea carierei de ofițer în Armata Națională și să-i motivez prin propriul exemplu. E o mare provocare pentru mine!” Întrebat cum reușește să se impună în față viitorilor studenți, în pofida diferenței mici de vârstă, Andrei a menționat: „Totul se bazează pe respect. Adresarea cu „Dumneavoastră” a fost primul principiu stabilit, așa cum am făcut-o și eu la rândul meu acum doi ani. Sunt pregătit pentru a le transmite cunoștințele necesare unui începător. În timpul formării mele ca specialist, am muncit mult, am o reușită academică bună și disciplină exemplară”.

Stagiul practic în armată nu îndeplinește doar funcții didactice educaționale, ci și de adaptare a specialiștilor în devenire, la mediul de muncă. Acesta se desfășoară în conformitate cu Planul de instruire al Armatei Naționale pentru anul 2023.

Steluța MOSCALCIUC

ARMATA ÎN SUPORTUL SOCIETĂȚII

În uniforma de serviciu, instrucție sau paradă... purtând chipiu sau beretă neagră/albastră/verde... manevrând o armă sau alta, misiunea militarilor e una comună – de a garanta suveranitatea, independența și integritatea teritorială a țării. În pofida acestui fapt, ei nu rămân niciodată indiferenți atunci când li se solicită susținerea, în diferite circumstanțe, de către structuri specializate din țară. Poate nu atât de evidentă ar spune unii, dar extrem de necesară celor aflați în pericol. Lichidarea consecințelor calamităților naturale, acordarea ajutorului în lupta împotriva COVID-19, oferirea suportului necesar în gestionarea crizei refugiaților, colectarea fondurilor prin participarea la diferite acțiuni de caritate, colectarea de haine și produse de primă utilitate, destinate familiilor cu venituri modeste, sunt doar câteva dintre acțiunile de sprijin îndeplinite de militarii Armatei Naționale.

În contextul Zilei Mondiale pentru Asistență Umanitară, marcată anual la 19 august, ne-am propus să trecem în revistă cele mai importante acte de solidaritate socială „semnate” de militari, în ultimii trei ani. Asistența umanitară are drept scop salvarea de vieți, reducerea suferinței, precum și asigurarea nevoilor de bază ale populațiilor afectate sau expuse la crize, iar angajații armatei sunt dispuși să intervină la fiecare apel de ajutor.

Odată cu declanșarea războiului din Ucraina (februarie 2022), Republica Moldova s-a confruntat cu cea mai mare criză umanitară a refugiaților. Peste un milion de persoane au traversat teritoriul țării noastre, iar o bună parte din

ele, în special femei cu copii și vârstnici s-au stabilit aici. Moldova a devenit cunoscută în întreaga lume drept o țară mică, dar mărinimoasă. Societatea a demonstrat că e o forță, mobilizându-se rapid pentru a ajuta oamenii din țara vecină. În această perioadă efectivul Armatei Naționale a fost antrenat în mai multe activități de sprijin în municipiul Chișinău, Bălți, precum și în alte localități din țară. Militarii s-au implicat la amenajarea centrelor de plasament temporar, transportarea refugiaților, încărcare-descărcare și transportare prin intermediul unităților de tehnică din dotarea armatei a bunurilor materiale donate de partenerii străini, dar și alte acțiuni de acest gen. În Brigada „Ștefan cel Mare” din capitală, a fost amenajat și un spațiu locativ cu 230 de paturi destinat persoanelor care fugeau din ghearele războiului. Potrivit șefului Serviciului organizare-mobilizare din cadrul unității, maior Egor Vasilev, refugiații erau cazați pentru câteva zile, ulterior deplasându-se spre Patrie sau țările din UE: „Primii au ajuns 182 de studenți indieni care-și făceau studiile în Ucraina. Noi le-am pus la dispoziție tot necesarul pentru un somn liniștit. Produse alimentare și haine primeam de la centrul de plasament de la Moldexpo, amenajarea căruia s-a realizat tot cu efortul militarilor noștri. I-am asigurat și cu internet pentru a lua legătura cu persoanele dragi de acasă, atât de importantă în acele zile. Familiile erau cazate separat. Majoritatea bunurilor veneau din surse externe, însă s-au implicat și militarii brigăzii, donând haine și încălțăminte copiilor refugiați”.

Militarii Armatei Naționale nu au rămas indiferenți nici când autoritățile le-au solicitat ajutorul pentru gestionarea situației legate de pandemia COVID-19. Alături de polițiști și carabinieri, aceștia au asigurat patrularea în spațiile publice, precum în parcuri, spații de agrement și alte zone mai aglomerate de pe întreg teritoriul țării. Efectivul a fost la datorie pentru a minimaliza riscurile generate de pandemie, afirmă colonel-medec Sergiu Cîrlan. *„Militarii noștri au venit în suportul Ministerului Sănătății și Afacerilor Interne. Am avut multe misiuni și le-am îndeplinit la cel mai înalt nivel. Angajații gradați ai armatei au participat la amenajarea Centrului de triere de la Moldexpo, amplasarea corturilor anti-COVID, monitorizarea situației privind respectarea măsurilor de protecție. Pacienții suspecți care în urma testării au primit rezultatul negativ, erau transportați la domiciliu cu ajutorul ambulanțelor Spitalului Clinic Militar Central. De asemenea, în perioada de vârf a răspândirii inamicului invizibil, specialiștii din instituțiile medicale civile beneficiau de transport din partea armatei, evitând călătoria în comun, pentru a nu se expune riscului. În același context țin să menționez că efectivul Armatei Naționale a donat benevol salariul de o zi pentru sistemul medical, un suport esențial în susținerea acțiunilor de prevenire și diminuare a consecințelor pandemiei de COVID-19”,* a menționat medicul militar Sergiu Cîrlan.

Ofițerii, sergenții și soldații au pus umărul de fiecare dată când țara noastră s-a confruntat cu situații complicate: inundații, incendii, alunecări de teren, orice alte calamități naturale. Au răspuns prompt la apelul venit din partea autorităților și au acționat în cel mai scurt timp posibil pentru a-și ajuta conaționali aflați în primejdii. Ultima intervenție de acest gen au avut-o la finele lunii iulie, când un grup de militari cu zeci de unități de tehnică din dotarea

Armatei Naționale au participat la încărcarea materialelor de construcție din depozitele Agenției Rezerve Materiale din orașul Ocnița și le-au transportat spre localitățile raionul Edineț, ajutorului fiind destinat cetățenilor afectați de ploile torențiale și rafalele puternice de vânt.

Și militarii aflați în misiuni internaționale de menținere a păcii își unesc eforturile în scopuri mărețe. Primul contingent al Armatei Naționale detașat în misiunea UNIFIL din Liban a participat la MONTHLY RUN, un maraton de 5 km în susținerea populației locale. *„Activitățile sportive sunt desfășurate lunar la inițiativa conducerii Bazei multinaționale „Sectorului West HQ UMP 2-3” din localitatea Sharma. Militarii iau parte benevol, fapt pentru care și semnează. Taxa de înscriere este una simbolică - de zece dolari, șase costă maioul cu logo, pe care îl îmbrăcăm în timpul maratonului, iar patru sunt destinați pentru sprijinul celor nevoiași. Doritori avem mulți, însă se pot înscrie doar cei care nu sunt antrenati în servicii de zi. Pe parcursul aflării noastre aici, în Liban, au fost organizate patru maratoane, la fiecare dintre ele participând peste 200 de militari internaționali”,* ne-a relatat căpitănul Nicolae Ținevschi.

De sprijin beneficiază nu doar populația din exterior, dar și persoanele aferente armatei. În ultimii trei ani Serviciul asistență socială din cadrul Marelui Stat Major a demarat mai multe acțiuni cu caracter social ce au contribuit la îmbunătățirea calității vieții pentru mai multe categorii de beneficiari, relatează consiliera de stat Violeta Maxim. *„Militarilor prin contract ai Armatei Naționale care au la întreținere copii cu dizabilități le-au fost acordate câte un ajutor material. Pentru văduvele combatanților căzuți pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, participanții la conflictul armat din anul 1992, participanții la acțiunile de luptă din Afganistan și cei care și-au jertfit viața și sănătatea în urma lichidării consecințelor catastrofei de la C.A.E. Cernobil, au fost organizate măsuri de asistență socială. De asemenea, în vederea sporirii protecției sociale a veteranilor de război pe parcursul ultimilor trei ani au fost eliberate 8857 legitimații de veteran de război, de model nou. În context, țin să menționez că la 25.05.2022 s-a semnat acordul de colaborare dintre Asociația de Caritate „Scutul Speranței” și Ministerul Apărării unde părțile și-au propus obiective comune în vederea sprijinului și asigurării protecției sociale a personalului militar și civil care activează în Armata Națională și membrii familiilor acestora”,* a precizat șefa Serviciul asistență socială.

Sursele citate mai sus au comunicat că militarii Armatei Naționale și structura de apărare sunt întotdeauna deschiși să ofere o mână de ajutor persoanelor aflate în primejdie, știind că prin acțiunile lor contribuie la atenuarea consecințelor unor probleme.

Steluța MOSCALCIUC

„CUPA MEMORIEI - 1992”

„Sportul are puterea să schimbe lumea, are puterea să inspire, are puterea să unească oamenii cum nimic nu o face”, spunea Nelson Mandela. Susținem în totalitate aforismul liderului sud-african, întrucât sportul este forța care unifică oamenii din întreaga lume. Modul sănătos de viață le este caracteristic nu doar militarilor activi ai Armatei Naționale, dar și celor aflați în rezervă.

Potrivit colonelului în retragere Andrei Vicolaș, la data de 23 iulie, curent a avut loc primul turneu la minifotbal între veteranii structurilor de forță. „Turneul a fost organizat la inițiativa doamnei Maria Lupașcu, președintele Asociației Obștești de Binefacere „De la inimă la inimă”, soția regretatului erou Filip Lupașcu, decorat post-mortem pentru curajul său cu Ordinul „Ștefan cel Mare”. Scopul acestui turneu a fost de a informa tânăra generație despre eroismul celor care au căzut în luptele pentru integritatea și independența țării”.

La eveniment au participat clubul sportiv de fotbal al veteranilor armatei, echipa veteranilor administrației penitenciarelor, echipa de veterani a Ministerului Afacerilor Interne și echipa de veterani a Federației Moldovenești de Fotbal. Totodată, colonelul (r) Vicolaș a menționat că: „Atmosfera de la eveniment a fost una excepțională, fiind prezenți tineri amatori ai fotbalului, reprezentați din diferite structuri de forță, dar și militari ai Armatei Naționale. Pentru a destinde atmosfera, în

fața publicului a evoluat formația de veterani „Fulger”. Sperăm ca pe viitor acest turneu să aibă o desfășurare și mai bună, cu mai multe echipe implicate și cu atragerea tinerilor care trebuie să cunoască istoria neamului”.

În context, ofițerul ne-a comunicat că primul loc a fost ocupat de echipa de veterani a Federației Moldovenești de Fotbal, urmași de clubul sportiv de fotbal al veteranilor armatei. Locul trei i-a revenit echipei de veterani a Ministerului Afacerilor Interne, iar pe locul patru s-a clasat echipa de veterani a Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Întrebată de unde a venit ideea de a organiza acest eveniment, Maria Lupașcu a menționat că fiind invitată la un turneu de minifotbal desfășurat în alt context, s-a gândit că ar fi oportun să se organizeze o astfel de activitate și în memoria eroilor căzuți pentru independența țării.

În aceeași ordine de idei, Maria Lupașcu a declarat: „Este prima ediție și îi sunt nespuse de recunoscătoare domnului Vicolaș, care mi-a susținut ideea și s-a ocupat nemijlocit de organizare. În opinia mea, turneul s-a desfășurat cu succes și cred că ar fi cazul să devină o frumoasă tradiție. Pe parcurs vom depune maxim efort ca această activitate să aibă o continuitate, întrucât ține de responsabilitatea noastră să le cinștim memoria celor care și-au jertfit viața luptând pentru integritatea și independența Republicii Moldova”.

În calitate de susținător, la eveniment a participat șeful Centrului Sportiv al Armatei Naționale colonel (r) Vasile Olednic, care a menționat că toate activitățile sportive sunt binevenite, iar acest turneu nu este o excepție. „Promovarea modului sănătos de viață este mereu oportun. Este o inițiativă frumoasă, mai ales în contextul de a comemora participanții la războiul de la Nistru. În opinia mea tânăra generație trebuie să cunoască eroii căzuți pentru neam și țară”, s-a arătat convins ofițerul.

De menționat, că turneul a fost consacrat comemorării eroilor căzuți în războiul pentru apărarea independenței și integrității teritoriale a Republicii Moldova. Potrivit datelor oficiale, în conflictul armat de la Nistru din 1991-1992 au participat peste 30 000 de persoane. Dintre acestea, 300 de militari și civili au murit, iar alți 3 500 au fost răniți.

Locotenent major Irina ȚURCAN

AUGUST patziotic

- O metaforă de Gustar îmi permite să afirm că muzeele sunt printre alimentele de bază ce influențează sănătatea convingerilor și valorilor noastre identitare. Obiectele istorice condimentate cu povestirile ghizilor, consumate regulat, le oferă imunitatea necesară în lupta împotriva virusilor informaționali. De aceea, sunt mai mult decât recomandabile elevilor, soldaților, comandanților de diferite nivele și celorlalți, care respiră cu aer de Moldova.

În deplasările mele prin țară am descoperit câteva localuri din domeniu, de o calitate conceptuală apreciabilă. O parte le-ați cunoscut în ediția de mai a revistei. O altă parte vi le propun aici.

MUZEUL „LA BORDEI ” DIN BRAVICEA

Proprietarul, Valeriu Bordei, nu este istoric, însă se declară „bolnav de muzeu”. În 13 ani, cât a muncit în Grecia, a vizitat toate muzeele posibile de acolo. Se bucura ca un copil când vedea câte o monedă de 3000 de ani vechime sau un articol folosit de vreun rege. Toate experiențele trăite le-a stocat în filmulețe.

După decesul soției a început să adune lucruri. La un deceniu distanța are peste 500. Indubitabil, printre ele sunt și elemente militare: niște grenade de infanterie, mină antitanc, o stație radio de vreo 17 kg, funcția căreia a fost de a tine legătura la cca 5 km, un automat PPS, un hârleț și o lădiță a unui ofițer german din I război mondial, o manta și alte mărunțișuri personale ale luptătorilor: „Pe aici a fost linia frontului, deci sunt încă multe rămășițe, ce le scot la suprafața ploile. În mare parte, le primesc în dar de la cei, care știu de pasiunea mea. La loc de cinste țin și medaliile, inclusiv ale tatălui meu, care a urât războiul, în timp ce un moș de-al meu a fost în armata țaristă”, ne spune domnul Bordei.

Tănărul Valeriu, la fel, și-a dorit o carieră militară. După 2 ani de serviciu obligatoriu ca rachetist, sergentul a susținut examenele de admitere la Școala militară superioară din Lvov, dar la scurt timp a refuzat studiile: „Două săptămâni am tot dat explicații la securitate, apoi m-au lăsat”.

Astăzi, când are nevoia de amintiri, intră în muzeul său cu un ceai și simte cum îi vine starea de bine. Satisfacție îi aduc și vizitele turiștilor, cărora le poate vorbi prin colecțiile sale despre trecutul implicit al consătenilor.

Oastea Moldovei

MUZEUL DE ISTORIE ȘI ETNOGRAFIE DIN CĂLĂRAȘI

Dintre muzeele teritoriale acesta continuă să impresioneze prin organizare, diversitate și informații. Vizitatorii vin aici să cunoască în complexitate cronică regiunii, deci nu-și focusează atenția doar spre secția militară, dar rămân satisfăcuți și cei mai pedanți, susține muzeograful Mariana Iurku. Potrivit dumneai cele mai vechi din domeniu sunt câteva vârfuri de sulite din perioada antică și medievală. Din epoca modernă s-au păstrat ghiulele, muschete și pistoale. Câteva arme de foc mici și gloanțe din perioada interbelică, la fel, și-au făcut un loc în muzeul călărășean. Predomină piese folosite în Războiul II Mondial, inclusiv două cimitire în care dorm somnul de veci militarii români, decedați pe teritoriul raionului Călărași.

MUZEUL ȚINUTULUI EDINEȚ

Cel mai neașteptat a fost să văd diorama „Operația Iași-Chișinău”, mult mai mică decât cea din capitală, dar de o acuratețe fină grație îndemnării arheologului Alexandru Levinschi și expertului în amenajări de expoziții, Victor Țoi, ne informează muzeograful Silvia Speianu: „În acea operațiune au participat 3 băștinași din Edineț, în plus ne-am dorit ca panorama să fie mai accesibilă și pentru cei din nordul țării. De asemenea, toate obiectele au aparținut soldaților, care au luptat în primăvara anului 1944 în nordul țării. Le-am adunat ani la rând de la veterani. De fapt, însăși clădirile muzeului au fost utilizate în scop militar în războiul II Mondial, fiind statul-major al regimentului de grăniceri 123”.

Decorul de colț, inaugurat pe 18 mai 2022, nu e singurul dedicat războiului. În aceeași sală câteva perechi de ochi ai luptătorilor locali, căzuți fie în Afganistan, fie pe Nistru,

privesc sticlos și ocrotitor fiecare om interesat de soarta lor. Actele, cărțile și echipamentele militare, aranjate cu grijă în expozițiile tematice, vorbesc cu convingere că „A fost război/Ecoul lui și-acum mai este viu” (Grigore Vieru). O componentă macabră a aceleiași secții este și vagonul de portărilor.

În concluzie, să ne punem la lucru ochii, urechile, inima și rațiunea atunci când pășim pragul unui muzeu. Să punem pe pauză „graba” și să ne alimentăm în voie cu trecutul neamului. Unde mai pui că colaboratorii fiecărui muzeu local, pe care l-am vizitat, au stăruit, ca niște bucătărese pricepute, să ne ofere cele mai valoroase meniuri ale istoriei. Or în acest caz pentru simplu motiv de a nu fi condamnați să o repetăm.

Liuba VICOL

VARA CU CHITARA (3)

Când militarul cântă, războiul tace

GÂNDURI ȘI SIMȚURI COMPARATIVE

■ Rar când o pasiune din tinerețe are continuitate la maturitatea conturată. Cel de-al treilea protagonist al rubricii estivale 2023, locotenent-colonel Sergiu Grumeza, comandant de batalion, Brigada 1 Infanterie Motorizată, e tocmai un caz mai puțin comun. A îndrăgit chitara, fiind elev în clasa a 10 și încă menține față de ea o fidelitate de invidiat. Nu o percepe ca pe un corp de femeie, așa cum afirma cantautorul american Waylon Jennings, dar și multe alte voci. Dragostea lui față de acest instrument e dincolo de fizicul lui.

- *Am avut prieteni cu școala muzicală, care m-au inspirat spre a cânta la chitară. Am făcut parte puțin și dintr-o formație până a începe cariera militară. Rockul era regele preferințelor, dar îmi plăcea și muzica folc.*
- *„...Mi-aș elimina mai degrabă agresivitatea la o chitară decât la o persoană”, a spus Paul Weller. Cât de mult folosiți chitara în același scop?*
- *Știu că mulți consideră rockul ca ceva ce declanșează agresivitatea. Însă, e tocmai invers: rockul te eliberează, m-a ajutat să-mi stăpânesc emoțiile negative. În general, eu apelez la chitară când am nevoie să meditez sau să creez atmosferă într-un colectiv. Eu cânt în unison cu starea mea emoțională și nu invers.*
- *„Cânt la chitară pentru că îmi permite să visez cu voce tare”, declara Michael Hedges. Cât de mult vă exprimați visele prin acest mijloc?*
- *Eu mai puțin, dar îmi plac enorm cantautorii. Când omul interpretează propriile cântece e ceva deosebit, profund, mai cu suflet. Apreciez mult pe Ion Teodorovici, Anatol Dumitraș, Pavel Stratan, Gândul Mâței, Zdob și Zdob, am crescut cu Victor Țoi și alte formații similare ale timpului.*

De fapt, am avut o dorință aproape realizabilă, deși nu am exprimat-o în cântece. Împreună cu un coleg, membru al unei formații muzicale locale, ne-am mobilizat să adunăm un grup de militari, care să interpreteze cântece patriotice. Din păcate, el a decedat și am pus pe pauză această idee până apare un om entuziast, pe care-l voi susține neapărat.

- „Cineva mi-a spus că zâmbetul de pe fața mea devine mai mare când cânt la chitară”, a mărturisit Niall Horan. Cât de des zâmbești după o interpretare la acest instrument?
- Destul de des. Obişnuiam să schimb puțin versurile unor cântece cunoscute în unele mai satirice, cunoscute lumii ca „chastushka”. Spectatori îmi erau colegii. De asemenea, le mai folosesc când sunt în zile de odihnă cu soldații în termen, mai ales la început de serviciu militar. Ei sunt stresați, debusolați și acest gen de piese îi detensionează, depășesc mai ușor problemele de adaptare.

În institutul militar participam la mai toate momentele artistice. Țin minte am pregătit un program de 8 martie pentru doamna. Am cântat un cântec, ce l-am auzit de la bunelul meu. Era despre niște soți, care au plecat la război: soțul a revenit soldat, iar doamna – maior. Au început neînțelegerile. E un cântec vechi, vesel și doamnelor de la institut le-a plăcut.

De ceva timp, veselia, zâmbetul este o trăsătură a întâlnirilor de familie. Fratele mijlociu e acordeonist, cel mic cânta la Bass și la ritm, mama la pian, deci muzica e în capul mesei.

- Stephen King e de părere că: „Nu ți-ar putea plăcea de cineva care adoră chitara”. Cât de geloși sunt soția, copiii față de pasiunea Dvs?

- Eu mă străduiesc să-mi împart echilibrat timpul ca să nu supăr nici o parte. De fapt, băiatul tot e impresionat. Câteodată îmi aduce chitara să-i cânt melodii pentru copii, dar îi place și rockul. Când ne aflăm în mașină își face propria listă.

- „Este nevoie de un om mare pentru a cânta la chitară mică”, opinează Brian Gun. Cât de mare vă simțiți cântând la chitară?

- Când eram mai tânăr aveam intenția să atrag atenția, dar a durat puțin. Eu cânt doar pentru plăcere și nu pentru faimă, carieră, etc.

- „A cânta la chitară nu este atât de ușor pe cât pare”, susținea Jack Mendelsohn. Cât de greu sau ușor v-a fost să învățați să posedați chitara?

- Prietenul meu, chitarist din formația „Al 7-lea cer”, mi-a făcut transcripția, scheme și învățam după ele. În primele 6 luni am adunat cca 50 piese, am intrat în ritm și din acel moment am putut interpreta la auz. Nu am numărat cântecele însușite. Principiul e simplu: dacă mă marcează un cântec, simt nevoia să-l interpretez.

- „Un instrumentist bun poate face ca orice chitară să sune bine”, se lauda Michael Bloomfield. Cât de iscusit chitarist vă apreciați?

- Cu orice chitara m-am descurcat, doar cu 7 strune e altceva. Prima a fost cu 6 strune. La ea sună bine melodiile lirice. În schimb, cea cu 12 strune se potrivește perfect rockului: îi oferă un farmec, un sunet mai bogat.

Interpretez cântece populare ucrainene, am cântat și în chineză la un eveniment cultural, când am fost la studii în China. Îmi place să experimentez.

- Să ne permitem un exercițiu filosofic. Pentru a crea o melodie la chitară sunt necesare, de regulă, 6 corzi. Care ar fi cele 6 strune, ce ar face armata un produs eficient, util și atractiv?

- Patriotismul, disciplina, profesionalismul, dăruirea de sine, onoarea și demnitatea.

Aceste valori ghidează ofițerul de aproape 20 de ani, dintre care 7 în calitate de comandant de batalion. În munca sa zilnică încearcă să le cultive și militarilor în termen. Un alt element cheie al carierei sale este motivația intrinsecă: „Am depus jurământul militar. Mi-am dorit de mic această meserie. La noi în familie serviciul militar e ceva onorabil, bărbatul trebuie să fie apărător.”

La fel de onorată este și muzica, în particular chitara - o dragoste trăită fără scopuri mari, pur și simplu trăită cu feroare. Probabil, Thomas Ian Nicholas la infanteristul Sergiu Grumeza se gândea, când a afirmat că: „Dacă am înlocui pistoalele cu chitare, atunci lumea ar fi un concert”.

Ce minunat ar fi să fie așa!

Liuba VICOL

ÎNTELEPCIUNEA NOCTURNĂ ZBURĂTOARE

Bufnița, a cărei zi internațională o celebrăm pe 4 august, este un simbol adoptat de 75% din instituțiile de informații militare din întreaga lume. Prin utilizarea acestei imagini, armatele demonstrează că posedă sau tind spre virtuțile ei: inteligență, vigilență, planificare strategică, acțiuni precise și prompte.

Cucuveaua e și un bun prieten al soldaților, inspirându-i. Bunăoară, dacă o bufniță zbura deasupra unei oști grecești înainte de bătălie, se considera semn al victoriei. Unele nave britanice, americane și chiar avioane, ce au fost implicate în diverse războaie, au fost denumite suplimentar „Owl” pentru a le purta noroc în misiuni.

În Armata Națională din Republica Moldova nu avem vreo unitate, care să aibă ca însemn bufnița. În schimb, ea este un ideal pentru cazuri separate. Locotenent Adelina Stavila din Batalio-

nul Comunicații și Apărare Cibernetică reprezintă un exemplu convingător. Are o expoziție personală în care bufnița e principalul protagonist. Desenează bufnițe din copilărie și a reprezentat-o în diferite stiluri, preponderent grafic: „*Le-am combinat pentru că ambele îmi sunt aproape sufletului. Cel mai mult atrag atenția ochilor. E adevărat, că privirea bufnițelor din lucrările mele e mai blajină. Când am văzut în realitate o buhnă am notat o putere impresionantă de a-și ține sub control trăirile interioare și o privire impunătoare, serioasă. Mi-aș dori și eu să am această calitate. Singura asemănare, cred e că suntem nocturne. Îmi plac plimbările în noapte*”.

Deși bufnița e pasărea ei preferată, nu a fost tentată să creeze vreo una în uniformă militară și nici să o domesticească, deci și-a făcut ca animal de companie un iepuraș.

INDEPENDENȚĂ ÎN PUMN

În calendarul lumii data de 27 august e marcată ca Ziua Internațională a Boxului, de doar câțiva ani, deși istoria lui începe încă în perioada antică. În mediul militar boxul a obținut un loc de frunte în I Război Mondial. Alături de cântatul în masă, boxul era activitate obligatorie în taberele militare. A fost folosit atât în antrenamentul trupelor, cât și pentru a crește încrederea generală.

În programul de luptă actual al Armatei Naționale boxul nu figurează și, totuși, în sălile de forță sacii așteaptă mereu atingerea pum-

nilor voinici. În anumite zile pot fi văzuți doi ofițeri, manevrând cu ardoare mănușile galbene și albastre. Cel cu experiență este locotenent Igor Roșcovan, care practică pugilismul încă din școală: „*Kickboxingul îmi oferă stăpânire de sine, am siguranța că (mă) pot apăra și a fost nevoie, căci am două surori mai mici. Plus, după sport mă simt extraordinar. Sigur, nu pun boxul mai presus de alte sporturi, fiecare are farmecul său*”.

Nu și-a propus să ajungă un Mike Tyson și nici nu a avansat la nivel profesionist, pentru că nu are suficientă ferocitate, însușire obligatorie pentru box: „*Am participat în competiții, am luat diplome și mereu nu mi-a ajuns un pic - duritatea, care o ai sau nu o ai*”.

În schimb, s-a manifestat ca antrenor ne titular iscusit: anterior a îndrumat un grup de copii, iar în prezent ghidează un coleg, care în scurt timp a decis că acest sport merită timpul și investiția în echipament: „*Sunt mândru de succesele lui și sunt încântat de pugiliștii moldoveni, care au devenit adversari de temut în turneele internaționale. Când cineva din afara țării aude că va avea de luptat pe ring cu un boxer din Moldova, își încordează mușchii. E o generație de toată lauda*”.

Una din cele mai reprezentative competiții pe acest segment este Campionatul Mondial de Box Militar.

Rubrică realizată de Liuba VICOL

9 771857 370301

23008>